

námítky proti prohlášení, jež, jak doličeno, není výpovědí, nýbrž jen sdělením, že podle § 31 (1) čís. 5 zák. o ochr. náj. obecní zastupitelstvo se usneslo na výpovědi, by pak na základě tohoto usnesení, nabyvšího právní moci, mohla býti dána výpověď. Odvolací soud posoudil tudíž věc bez právního omylu, odmítnuv námítky žalované z důvodu, že nebyla vypovězena, a netřeba proto zkoumati, zda obстоjí i druhý důvod použitý odvolacím soudem pro odmítnutí námitek.

Čís. 8839.

Soud, rozhodující o syndikátní žalobě, není povolán, by přezkoumával správnost právoplatných soudních rozhodnutí, jimiž se žalobce mni býti stížen. Nesprávné posouzení věci po stránce právní nezakládá ještě o sobě syndikátní nárok, jenž jest odůvodněn teprve, prokáže-li se, že soudce použil nesprávně zákona a porušil tím svou úřední povinnost obmyslně, proti svému lepšímu přesvědčení, nebo z nedbalosti hrubé neb i z nedopatření.

Z výtěžků vnucené správy domu mají býti nejprve zapravovány náklady vnucené správy a udržování domu, dále nutné pojišťovací premie, pak mzdy osob zaměstnaných při dozoru a při udržování domu, dále daně a veřejné dávky z domu splatné a zadrželé a teprve po zaplacení těchto má dojiti na běžné a zadrželé úroky, důchody a jiné dávky ze závad a práv na nemovitosti knihovně zjištěných.

(Rozh. ze dne 4. dubna 1929, Co I 6/28.)

Na dům žalobců byla vedena nejprve exekuce vnucenou správou, než byl dům prodán ve vnucené dražbě. Žalobou, o níž tu jde, domáhali se žalobci na čsl. eráru podle syndikátního zákona náhrady 40.000 Kč a odůvodnily žalobní prosbu takto: Vnucení správce platili z výtěžků jen zadrželé daně a dávky veřejné, jakož i nutné opravy domu, ale annuit z hypotečních pohledávek neplatili. Žalobkyně žádala dne 11. prosince 1924 při rozdělování přebytků vnucené správy, by byla započtena kvota i na annuitu Městské spořitelny a exekuční komisař prý výslovně prohlásil, že přání tomu vyhoví, ale nestalo se tak a spořitelna zahájila dne 5. března 1925 dražební řízení, poněvadž z vnucené správy nemohla dosáhnouti zaplacení annuit. Na to požádali žalobci vnuceného správce, by hotovost u něho se nalézající zaslal Městské spořitelně na splatné úroky, vnucený správce požádal exekučního komisaře o svolení, že tento žádost zamítl. V tom spatřují žalobci nesprávný postup vnucených správců a, poněvadž podle § 114 ex. ř. exekuční soud z moci úřední má dohlížeti, by byly odstraněny vady a nepravdivosti při hospodření, dovozují z toho i zavinění exekučního komisaře. Podle názoru žalobců měli vnucení správce kromě příslušné kvoty na daně a na jiné veřejné dávky odváděti příslušný peníz i na hypoteční zápůjčky na doměvážnoucí, to tím spíše, any výtěžky byly takové, že stačily nejen ke krytí zadržovaných annuit a veřejných dávek, nýbrž i k postup-

nému zaplacení všech zadrželých daní, takže ke dražbě dojíti nemusilo. V dražebním řízení došlo také k nesprávnostem, zejména v tom směru, že dražební edikt neměl předepsaného obsahu, neboť neudával cenu příslušenství a toto nebylo předmětem dražebního řízení, jelikož nebylo ani popsáno, ani odhadnuto, a dražební řízení ohledně tohoto domovního příslušenství jest nepřípustným. Podle mínění žalobců nebyla vnucená dražba vůbec nutnou, kdyby vnucená správa byla prováděna způsobem zákonným, a jen pro nesprávné provádění vnucené správy došlo ke dražbě a, poněvadž i dražební řízení bylo vedeno nezákonným způsobem, stalo se, že při dražbě byl dům žalobců prodán za pouhých 355.100 Kč, čímž vzešla žalobcům ohromná škoda, jelikož přišli o byt, jež obývali patnáct let, a ztratili dílnu zámečnickou, ve které tam provozovali živnost zámečnickou, a nemají nyní možnosti opatřit si jiné místnosti. Procesní soud první stolice (vrchní zemský soud v Praze) žalobu zamítl. Důvody: Samozřejmě, že žalobcům vzešla exekucním prodejem domu škoda, neboť ztratili tím možnost bezplatného bydlení a užívání dílny k provozování své živnosti, ale, tvrdí-li žaloba, že za tuto škodu zodpovídá po rozumu § 1 zákona ze dne 12. července 1872 čís. 112 ř. zák. stát, musí žalobci prokázat, že soudcovský úředník při vykonávání svého úřadu přestoupením úřední povinnosti porušil právo a tím jim způsobil škodu. Soud procesní, přezkoumav spisy vnucené správy, shledal, že postup vnucených správců a zejména exekučního komisaře byl zcela správný a odpovídal zákonným předpisům. V § 120 ex. ř. není sice stanoveno pořadí, v němž se z docílených výtěžků jednotlivé platy mají dít, ale z §§ 121 a 124 ex. ř. vyplývá, že v prvním pořadí z výtěžků vnucené správy domu zapravovány býti mají náklady vnucené správy a udržování domu, dále nutné pojišťovací premie, pak mzdy osob zaměstnaných při dozoru na dům a jeho udržování, dále daně a veřejné dávky z domu splatné a zadrželé, a teprve po zaplacení těchto dojíti má na běžné a zadrželé úroky, důchody a jiné dávky ze závad a práv na realitě knihovně zjištěných. Podle věstníku ministerstva spravedlnosti ze dne 3. prosince 1897 čís. 44 vyjádřil se stejně tehdejší nejvyšší soud o otázkách ministerstvem mu předložených a v souhlase s tím jest i návod pro vnucené správce vydaný ministerstvem. Vnucení správcové zachovali se tedy podle návodu jim daného, a exekuční komisař výkladem zákona, že před zaplacením zadrželých veřejných dávek nemohou býti zapravovány annuity a úroky hypotekárních věřitelů, nepřestoupil svou úřední povinnost a zejména neporušil právo. Předpoklady pro syndikátní žalobu z důvodu nesprávně vedené vnucené správy nejsou splněny ani proto, že žalobci proti usnesením o rozdělování výtěžků vnucené správy a proti usnesení ze dne 26. ledna 1926 E VII 1502/24-38, jímž odepřeno svolení ke splátce na annuity spořitelně, nepodali opravných prostředků. Skutečnost, že po zaplacení annuit Městské spořitelny došlo ke dražbě domu, neřinilo ani vedení vnucené správy, ani exekuční komisař svým zachováním, nýbrž to, že dlužníci měli za příliš dlouhou dobu zadrželé daně a veřejné dávky. Žalobci vytýkali, že edikt dražební neobsahoval výpočet a cenu příslušenství, ale vzhledem k obsahu elaborátu odhadlo a i po dodatečném vyjádření znalce, nebylo důvodu zvlášť se o příslušenství

domu zmiňovati, a nemusil proto exekuční soud ani po rozumu § 184 čís. 2 ex. ř. se zabývati otázkou tou při udělení příklepu z úřední povinnosti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl odvolání.

D ů v o d y:

Předpoklady pro žalobu syndikátní spatřují odvolatelé v nesprávném vedení vnucené správy a v nedostatečném dozoru exekučního komisaře na vedení vnucené správy (§ 114 ex. ř.) a ve vadě dražebního ediktu pozůstávající v tom, že vedle hodnoty nemovitosti nebyla uvedena odděleně i cena jejího příslušenství. V těchto směrech jest uvést toto: Nárok na náhradu škody podle § 1 zák. ze dne 12. července 1872, čís. 112 ř. z. předpokládá: a) porušení žalobcova práva soudcem, b) porušení musil se dopustiti soudce u výkonu svého tím, že přestoupil svou úřední povinnost, c) škodu strany žalující, d) kterou nebylo lze odčiniti opravnými prostředky řízení soudního, e) příčinnou spojitost mezi škodou a zmíněným porušením soudcovy povinnosti. Odvolatelé vytýkají prvnímu soudu nesprávné posouzení věci po stránce právní proto, že prý mylně vyložil i on i exekuční soudce ustanovení § 120 pátý odstavec (správně čís. 5) a § 121 druhý odstavec ex. ř. v tom směru, které výlohy vnucené správy smí vnucený správce z výtěžku správy platiti předem a které později, vysloviv, že podle § 124 ex. ř. mají se z výtěžku vnucené správy především platiti náklady správy, útraty udržování domu, pojišťovací premie, mzdy osob zaměstnaných při udržování domu a při dozoru, pak daně a veřejné dávky z domu splatné a zadrželé, a že teprve po zaplacení veškerých těchto částek mají zaplacený býti běžné i zadrželé úroky annuit, annuity, důchody a jiné dávky ze závad na realitě knihovně zajištěných. Tvrdí, že bylo opomenuto, že podle § 124 ex. ř. přicházejí k zaplacení přebytku výtěžku vnucené správy, kdežto prý podle zákona (§ 120 ex. ř.) měly prý se platiti z výtěžku vnucené správy správcem přímo především úroky annuit, v době vnucené správy splatné a rok před zahájením vnucené správy zadrželé, zejména annuity Městské spořitelny, která požívala přednostního, správně prvního knihovního pořadí. Poněvadž prý se tak stalo vinou vnucených správců a exekučního komisaře, jenž měl na hospodaření vnucených správců podle § 114 ex. ř. dohlédnouti a vyskytnuvši se závady a nepořádky odstraniti, což prý neučinil, jest prý exekuční komisař, pokud se týče stát zodpovědným z titulu ručení za každou škodu žalobcům takto způsobenou. Dále tvrdí odvolatelé, že byl exekuční komisař povinen podle § 129 ex. ř. zrušiti vnucenou správu z úřední moci, když její výtěžky nestačily k uspokojení běžných úroků z pohledávky vymáhajícího věřitele, při čemž přehlíží, že vedla vnucenou správu i Česká finanční prokuratura jménem státu jako přistoupivší věřitel pro dlužné daně. Posléze vytýkají odvolatelé, že není správným názor prvního soudu, že není nutno v ediktu dražebním příslušenství nemovitosti zvláště uvést, čímž prý porušen předpis § 170 čís. 1 a § 184 čís. 2 ex. ř., při čemž nehledí k tomu, že první soud odůvodňuje svůj názor, že nebylo třeba v ediktu se zvláště zmiňovati o příslušenství poukazem na obsah odhadního elaborátu a na dodatečné vyjádření se

znalce. Ve všech těchto směrech jsou dovolatelé na omylu. Soud, jenž rozhoduje o žalobě syndikátní, není povolán, by přezkoumával správnost pravoplatných soudních rozhodnutí, jimiž se žalobci cítí býti stíženi, zejména správnost jich právního posouzení případů způsobem, jak činí nadřízená stolice, rozhodující o přípustném opravném prostředku. I kdyby byla všechna uvedená rozhodnutí a opatření exekučního komisaře nesprávná, nebylo by tím ještě prokázáno, že dotýčný soud přestoupil své úřední povinnosti. Nesprávné použití zákona, nesprávné posouzení věci po stránce právní a s tím souvisící nesprávný výklad té které právní normy nejsou ještě zaviněným přestoupením úředních povinností, nezakládají o sobě ještě syndikátní nárok. Ten jest odůvodněn teprve, když se dokáže, že soudce použil nesprávně zákona a porušil tím svou úřední povinnost obmyslně, proti svému lepšímu přesvědčení, nebo z hrubé nedbalosti neb i z nedopatření, čehož tu není. Pro mylné právní posouzení případu o sobě, jež jedině odvolání soudci vytýká, nemůže býti soudce poháněn k zodpovědnosti a nelze z této jeho činnosti odvozovati syndikátní nárok ani proti soudci, ani proti státu. I kdyby tedy v případech v odvolání zmíněných byl soudce nesprávně vyložil exekuční řád, nebylo by to ještě přestoupením »úřední povinnosti soudcovské«, tím méně ovšem je tomu tak, když jednotlivé výtky odvolatelů nejsou v pravdě odůvodněné ani doslovem zákona ani zákonodárnou intencí, jak již správně opodstatnil první soud, na jehož důvody se tuto poukazuje. Není tedy syndikátní žaloba odůvodněnou již pro nedostatek porušení úřední povinnosti soudcovské, což stačí k jejímu zamítnutí a k nevyhovění odvolání. Není však odůvodněnou i z dalšího důvodu, že žalobci nepoužili, pokud se týče nevyčerpaní opravných prostředků proti usnesením soudním, jimiž se cítí býti stíženi. Tak nepoužili žalobci, jak již první soud zjistil, opravných prostředků ani proti usnesením o rozdělování výtěžku vnucené správy, ani proti usnesení z 20. ledna 1926, jímž bylo odepřeno svolení soudu, by z přebytku vnucené správy byla splacena annuita na pohledávku Městské spořitelny, ani, ač byli vždy řádně předvoláni, k jednání o účtech vnucenými správci skládaných jakož i k rokům o rozvrhu přebytku se nedostavili a nečinili námitek ani připomínek proti pořadí, v němž měli věřitelé býti uspokojeni. Žalobci, kteří vytýkají, že edikt dražební neměl náležitý obsah (§ 170 čís. 1 ex. ř.), opomenuli k dražebnímu roku se dostaviti a podatí proti příklepu odpor podle § 184 čís. 2 ex. ř., ač edikt dražební jim byl řádně doručen, čímž zavinili, že byl jejich rekurs proti příklepu jako nepřípustný podle § 187 ex. ř. odmítnut. Nemohly tedy nadřízené soudy pro nepoužití řádných opravných prostředků žalobci v cestě instanční odstraniti domnělé závady, které odvolatelé uplatnili teprve žalobou syndikátní (§ 1 zákona ze dne 12. července 1872, čís. 112 ř. zák.). Jest tedy nárok syndikátní proti státu bezdůvodným též i z tohoto důvodu a poněvadž již prvý soud v podstatě z těchto důvodů nárok ten zamítl, jest bezpodstatným i odvolání a proto nemohlo míti úspěch.

Čís. 8840.

Odsoudil-li soud první stolice žalovaného rozsudkem pro zmeškání k náhradě bolestného podle žaloby a vydal-li rozsudek ve zkrácené